

Абрикоси
ДОНБАСУ

вірші

Любов Якимчук

З української переклали

Оксана Максимчук

Макс Росочинський

Світлана Лавочкіна

ВИДАВНИЦТВО ЛОСТ ГОРС
Сендпойнт, Айдахо

Apricots
of DONBAS

poems

Lyuba Yakimchuk

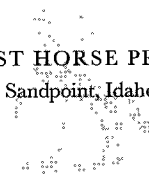
Translated from the Ukrainian by

Oksana Maksymchuk

Max Rosochinsky

Svetlana Lavochkina

LOST HORSE PRESS
Sandpoint, Idaho

АБРИКОСИ ДОНБАСУ

поема

Там, де не ростуть абрикоси, починається Росія.

вугілля обличчя

із очима морськими синіми
та з волоссям жовтим ляним
трохи вилялялим
це не прапор
це стоїть у шахті
по коліна у воді
мій тато
його обличчя, як вугілля —
із відтиском
польового хвоща допотопного
роками розтоптане
море твердне сіллю
трава твердне вугіллям
а тато стає як трава-ковиля
сивим

він чоловік
а чоловіки не плачуть —
так кажуть в рекламі
а щоки його рівчаками
порубала шахта
і вугілля добує з обличчя
мого батька
згоріло в Донбасу пічках
і багаттях

а десть там високо
стоїть терикон
гарчить терикон
як дракон

APRICOTS OF DONBAS

a long poem

Where no more apricots grow, Russia starts.

the coalface

with eyes sea blue
and hair flaxen yellow
faded a little
it's not a flag
it's my father
standing in a flooded mine
water up to his knees
my father
his face, like coal—
with a print
of an antediluvian field horsetail
trampled by years
the sea hardens into salt
the grass hardens into coal
and father turns like feather grass
gray

he's a man
and men don't cry—
so the saying goes
his cheeks are trenches
chopped up by the mine
and the coal
from my Father's face
burned in Donbas bonfires
and ovens

and somewhere high up
there stands a terricone
the terricone snarling
like a dragon

як сфінкс
що захищає свого Тутанхамона
і знаю тільки я одна
що посеред степу терикон —
це корки від пляшок
які тато випив
і попіл від сигарок
що викурив тато

like a sphinx
defending its Tutankhamun
and it's only me who knows
that the pit heap in the middle of the steppe
is nothing but caps from the bottles
that Dad drank
and ashes of the cigarettes
that Dad smoked

терикони грудей

дерева оці
як кольорові олівці
понавтикані вздовж дороги
і тільки часом проїде краз
посеред степу в лісосмужку
Донбас! Донбас!
шипить труба
сонцю на вушко

ти стоїш
у спецформі
вугляного агента
і пахнеш парфумно
реагентами:

— я жінка
моя стихія водна:
це — не тільки зробити чай
чи помити посуд — ні!
хоч жінок не беруть у шахту —
але беруть на фабрику
вуглепереробну
і я мию вугілля
ніби мила би коси
я вугілля подрібнюю
наче ріжу картоплю
або перемелюю м'ясо
у блендері фабрики
іправляю маслом
розтопленням —
тобто поливаю цей борщ
реагентами
слухай, оці компліменти
про красу донбаських дівчат
мають якийсь сенс

the terricones of breasts

these stalks are
like colored pencils
stuck along the road
just now and then
a truck will pass
amid the steppe in the copse
Donbas! Donbas!
the chimneys hiss
into the whorl of the sun's ear

you stand
in the uniform
of a coal agent
and smell perfume-like
of reagents:

—I'm a woman
my element is water:
this is not just for making tea
or washing the dishes—no!
although women don't work in mines—
but at factories they very well do
coal handling
and I wash the coal
like I'd wash my braids
I crush the coal
like I'd cut potatoes
or grind meat
in the factory blender
and drizzle it over with oil
melted—
that is, over this borscht
I pour reagents
you know, all these compliments
to Donbas girls on their beauty

якщо побачити ці заводи
якщо спуститися в шахти
або скупатися в отруйних водах
відстійників
куди спускають юшку
від мого оцього борщу
якщо залізти на терикон
і провалитись йому під ковдру
точніше — в пряму кишку
а перед тим
побачити цвіт абрикос
ніжно-білий цвіт абрикос
а в осінь
побачити їхнє жовте волосся
із висоти вагонеткового польоту

make sense
if you see those factories
if you go down into the mine
or bathe in the poisoned waters
of the sumps
where the broth is dumped
from this borscht of mine
climb up the terricone
and tumble under its blanket
namely, down its colon
but before that
catch a glimpse of the apricot blossom
supple white apricot blossom
and in the fall
see their yellow curls
from the height of the mine trolley's flight

абрикоси у касках

відцвіли абрикоси Донбасу
відтінками неба усіма
абрикоси вдягнули каски
минула весна

їх було двадцять
усі молодці
до тридцяти...
за законами рівняння
їх і стало двадцять
от тільки нема на що рівнятись:
вони тримались
на волосині
сталевого дроту
вони стояли у клітині
як у ковчегу Ноевому
після потопу

упала бетону тонна
на клітину
вони випали
їх розстрощило у вільному падінні
вони стали вільні
так, вільні
як абрикосові дерева
вирвані з корінням

їх було двадцять
і стало двадцять
на них рівнялись
за законами рівняння
коли продовжували ряд
на кладовищі
а мій тато з ними не встиг
порівнятись

apricots in hard hats

the apricot blossoms of the Donbas
wilted in all hues of the sky
the apricots put on hard hats
the spring already passed by

twenty
good men
under thirty . . .
the law of equation
reduced them to twenty
but there's nothing to equal them to:
they hung
by the thread
of a steel wire
in their cage, they stood
like in Noah's Ark
after deluge

a ton of concrete
crashed on the cage
they fell out
in free fall
broke free
yes, free
like uprooted
apricot trees

they were twenty
turned twenty
they were looked up to
when they continued the row
by the laws of equation
six deep at the graveyard
but Father didn't catch up
with them

мій тато тоді вугіллям застиг
а вони піднімалися вище і вище
у гумових чоботях
і з фляжками без води
із тілами як фляжка
піднімалися до ангелів
туди

і тепер бабусі онукам
розказують казку
про абрикоси
у касках

my father turned into a pillar of coal
as they went on skywards
in their rubber boots
and flasks without water
their own bodies like flasks
they rose to the angels
yonder

and now grannies tell
their grandkids a tale
of apricots wearing hard hats

SL

казка моєї бабусі

коли сльози
стають сіллю кам'яною
коли море в животі
стає шахтою
помирають мамонти
і народжуються душі нарозхрист
вони обмінюють сміливість на горілку
і наймаються на роботу

зачекай!
ця шахта ковтне тебе
ця красуня з темною шкірою
кам'яна
може, для неї половці різьбили статуї
серед неголених, як шахтарі, степів
зачекай!
вона народить тобі мертве море
її талія не шістдесят
а груди обвисли до пояса
не заходь у неї
можеш не повернутися
мов дитина в матері
яка не хоче народжувати

він занурився в неї раз
і повернувся зі сльозами в руках —
він занурився в неї — два
і повернувся із сіллю в руках
він занурився в неї — три
і повні руки вуглин
потягнули на дно
підземного моря

my grandmother's fairy tale

when tears
turn to rock salt
when the sea in the stomach
turns into a coal mine
mammoths die
and hearts are born on the sleeves
they swap mettle for liquor
and get hired

wait!
this coal mine will swallow you
this ebony beauty
of stone
maybe it was for her that the Cumans carved statues
amid the steppes, unshaven like miners
wait!
she'll give birth to a dead sea
her waist is not sixty
her breasts droop to her midriff
don't come inside
you might not return
like a child of a mother
who doesn't want to give birth

he plunged into her once
and came back with tears in his hands—
he plunged into her—twice
and came back with salt in his hands
he plunged in her—thrice
and hands full of coals
pulled him down to the bottom
of the underground sea

абрикосові дерева розпростерли руки до неба
абрикоси одягнули жовтогарячі каски
і тепер, коли їси абрикоси
всередині — вуглина
кінець казки

apricot trees stretched their hands to the sky
apricots put on hard hats, yellow-hot
and now when you eat apricots
you find coals inside
end of the tale

SL

книга ангелів

твої зуби темні й діряві
як оці терикони
твої очі сірі і пряні
як перевернуті корені
диму алчевського
що проростає вгору
і приймається всюди
як верби

— мое здоров'я кепське
але жаліти мене не треба
я дістаю траву, але не якусь
а кам'яну
із-під землі
із-під неба:
колись тут було море
росла гігантчна трава
на ній колихалися ангели
трава слухала їхні розмови
запам'ятовувала слова
і пресувалася в торф
він витискав з себе воду
ставав суттю всього
вкривався свіженьким гіллям
і ще якимись колодами

ці ангельські слова
не могли передатись повітрям
тож ставали легким камінням
кам'яною травою
тобто ставали вугіллям
і тепер кожна шахта —
це книжка
з ангельськими словами
сторінки якої

the book of angels

your teeth dark and decayed
like terricones
your eyes gray and spicy
like the upturned fibrils
of the smoke of Alchevsk
that grows upwards
takes root everywhere
like willows

—my health is lousy
but I needn't be pitied
I pluck grass but not just any grass
stone grass
from under the ground
from under the sky:
once, here was a sea
here grew gigantic grass
on it, angels swayed
the grass listened to their talk
committed the words to memory
and pressed itself into turf
the turf squeezed out its water
became the essence of the universe
got covered with fresh twigs
and some other woodblocks
these angelic words
could not be transmitted by air
so they turned into shingle
stone grass
that is, turned into coal
and now every terricone
is a book
of angelic words
the pages of which
burn in the forge

горять у пічках —
і це велетенські свічки
порозгублені
степами

тому й Донбасу заводи
курять в небо димом кольоровим
і їм плювати на заборони
тютюнопаління
у громадських місцях
бо на заводських майданчиках
вони — у себе вдома
а там, як відомо
курити не заборонено
навіть коту
ту-ту
поїзд
ту-у-у

для Ю.А.
2012

they are giant candles
scattered
in swords

that is why Donbas plants
shoot colored fumes into the sky
not giving a damn
about the smoking ban
in public places
because on factory squares
they are at home
where, as everyone knows
even cats
smoke as much as their masters do

choo choo
goes the train
choo choo

SL